

Gällkvistskolans likabehandlingsplan
Läsåret 2016 - 2017

”Alla barn är allas barn och tillsammans kan vi göra skillnad”

Gällkvistskolans trygghetsteam	tel	Mobil
Marie Tell, rektor	322 50	076-118 03 89
Jessica Torildsson, skolsköterska	322 62	070-633 52 76
Kurator		
Lärare åk 4-6		
Lärare åk F-3		
Fritidspedagog		

Bakgrund och styrdokument

Det finns i Sverige två lagar som har ett gemensamt syfte: Att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Från den 1 januari 2009 finns bestämmelser om detta dels i skollagen och dels i delar av diskrimineringslagen som rör utbildningsområdet. Av diskrimineringslagen framgår att verksamheten ska upprätta en likabehandlingsplan medan det i skollagen framgår att verksamheten årligen ska upprätta en årlig plan mot kränkande behandling. Denna plan omfattar såväl arbetet med likabehandling och mot diskriminering, som arbetet mot kränkande behandling och gäller till och med 2015-06-30.

Diskrimineringslagen

Lagen om förbud mot all kränkande behandling syftar till att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. Det innebär att diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktions-hinder förbjuds i skolan. Lagen innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling, som exempelvis mobbning.

Skollagen

I Skollagen finns man följande formuleringar rörande likabehandlingsarbetet:

SL 1 kap. 5§ st.1-2:

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

SL 1 kap. 10§:

”I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år.

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas.

Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.”

Samt SL kap.6 1-16§ som i sin helhet beskriver åtgärder mot kränkande behandling.

Läroplanen

I läroplanen för grundskolans, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11, står följande:

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskilde välbefinnande och utveckling ska präglade verksamheten.”

”Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.”

Utvärdering och nulägesanalys

- Genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Se till att upprätta en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.
- Ska vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Kommer under detta läsår arbeta vidare medvetet med vår likabehandlingsplan och likabehandlingsarbetet på skolan.

Kartlägningsinsatser

För att kunna garantera eleverna på Gällkvistskolan den trygghet och studiero som de har rätt till är det viktigt att vi får information om vad som händer på skolan. Det är i dialogen med elever, föräldrar och kollegor som vi blir medvetna och kan göra skillnad.

På Gällkvistskolan sker denna informationsinhämtning på många olika sätt. Till att börja med är det ett gemensamt ansvar för alla som arbetar och verkar på Gällkvistskolan att uppmärksamma saker, händelser eller beteenden som man reagerar på och rapportera detta till rektor.

På organisationsnivå har vi elevenkäterna som ska göras terminsvis i fortsättningen vi har även ett elevråd som har till uppgift att lyfta ärenden kring elevernas fysiska och psykiska arbetsmiljö.

Den mer systematiska kartläggningen som syftar till att identifiera konkreta risker i vardagen ligger i huvudsak på klasslärare, vilket är naturligt eftersom det är en del av uppdraget. Det är viktigt att klasslärarna på skolan bygger relationer med eleverna.

Främjande och förebyggande insatser

Det förebyggande arbetet ska vara långsiktigt och omfatta individ-, grupp och skolnivå. Att förebygga förekomsten av kränkningar är den viktigaste insatsen för att motverka all form av kränkande behandling. De dagliga samtalen i klasser och grupper ska ligga som en grund för vårt arbete mot alla former av diskriminering och kränkningar.

Personalen på skolan ska arbeta förebyggande på följande sätt:

- Alla elever är allas ansvar och därför ska vuxna ingripa då något sker. Det är viktigt att vi ser och berömmar det som är positivt, både hos barn och vuxna.
- Vid höstterminens start ska skolans ordningsregler gås igenom med alla elever. Detta för att eleverna ska ges förutsättningar och inflytande över trygghet och studiero i respektive klass.
- Klassråd ska finnas i varje klass. Representanter från klasserna väljs sedan till skolans elevråd. På klassrådet och elevrådet är det viktigt att trivseln på skolan diskuteras och att eleverna ges möjlighet till inflytande.
- Vi anser att det är viktigt att eleverna är delaktiga och tar ansvar för den sociala miljön på skolan. Därför är det ett ämne som regelbundet lyfts på arbetspassen.
- Dokumentation ska fortlöpande göras vid kritiska situationer och konflikter.
- För att eleverna ska känna sig trygga på skolan även när de inte har lektion gör vi upp rastvårdschema som vi följer. Vi har även tre stycken rastvärdar från fritids varje dag som planerar för rastaktiviteter.
- Arbetslagen diskuterar aktuella situationer och vad som händer på arbetslagstid. Där informerar vi varandra om det är något specifikt vi behöver ha ögonen på.
- Elevhälsoteamet tar upp aktuella elevärenden när de träffas.
- Grunden för en trygg skolgång ligger i en god dialog mellan hemmet och skolan. Därför kontaktar vi varandra vid behov, både vad gäller positivt och negativt.
- Alla föräldrar har möjlighet att ta del av likabehandlingsplanen vid höstterminens start. Vid höstens föräldramöte hålls en genomgång av densamma.

Aktiviteter under året som främjar likabehandling.

Aktivitet	Lsåret 2016/2017	Ansvarig
Plan mot kränkande behandling och trakasserier förankras hos elever, personal och föräldrar	Augusti/September	Rektor och klasslärare
Föräldramöte	September	klasslärare
Trivselenkät	November/April	Trygghetsteam
Revidering av trivselenkät	Februari	Trygghetsteam
Utvärdering och revidering av Planen mot kränkande behandling och	Maj/Juni	Rektor, trygghetsteam
Ny Plan mot kränkande behandling och trakasserier fastställs	augusti	Rektor
Elevråd	1 gång i månaden	Rektor
Utvecklingssamtal	Höst/Vår	Klasslärare

Utvärdering av aktiviteter

Utvärdering av de aktiviteter som främjar likabehandling under året sker i anslutning till varje aktivitet med eleverna och i kollegiet. Ansvariga för detta är pedagogerna.

Rutiner vid akuta situationer

En utförligare version av arbetsgången, som även innehåller förslag på frågeställningar som kan användas under utredningarna, finns med som bilaga. De moment som innebär att dokumentation ska göras är kursiverade. Om ett ärende anses avklarat behöver man inte fullfölja hela arbetsgången. Beslut om att avsluta ska i så fall finnas dokumenterat.

Att utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling mellan elever

Anmälan:

Någon ex förälder, kamrat, eleven själv, vikarier, pedagog, övrig skolpersonal eller annan anmäler trakasserier eller annan kränkande behandling eller misstanke om kränkande behandling. Den vuxne på skolan som tar emot anmälan skriver en tillbudsrapport och informerar rektor och mentor omgående.

Rektor och klasslärare beslutar i samråd med någon ur trygghetsteamet om fortsatt gång i ärendet.

Utredning:

Samtal med den som är utsatt- en leder och en dokumenterar. Se till att platsen ni sitter på för samtalet är avgränsad och skyddad från insyn från andra. Utgå från tillbudsrapporten och bekräfta det du vet. Frågorna skall vara öppna och kunna utmytna i beskrivande svar. Vänta in och låt den utsatta eleven få tid på sig att beskriva.

Förhandsbedömning:

Utgångspunkten är att den som har utsatts har tolkningsföretråde. Känner sig han/hon kränkt?

En förhandsbedömning görs.

Bekräfta den som utsatts att detta inte är ok.

Informera den som utsatts att du kommer prata med alla inblandade

Berätta att du kommer att prata med den som utsatts igen efter att du pratat med alla inblandade.

Dokumentera i löptext med datum och underskrift.

Utredning av hela situationen:

Samtal med alla inblandade. Se till att man låter en i taget tala. En leder samtalet och en dokumenterar. Gör en tydlig och kortfattade sammanhangsmarkering utifrån vad det kommer sig att detta samtal äger rum.

För förslag på frågor se bilaga

Dokumentera i löptext med datum och underskrift.

Analys och bedömning:

Använd dokumentationen och lägg ihop till en bild

Analysera hela bilden och bedöm situationen.

"blankett för åtgärder" används när man dokumenterar.

Åtgärder:

Vad behövs för den som utsatts? Delge eleven och dess vårdnadshavare.

Vad behövs för den/de som har utsatt? Delge eleven/eleverna och dess vårdnadshavare.

Behövs åtgärder för personal? Delge alla.

Vem är ansvarig?

Datum och struktur för uppföljning och utvärdering.

Använd blankett för åtgärder på intranätet.

Uppföljning:

Den som är ansvarig för uppföljning dokumenterar datum och vad som framkommer.

Försäkra dig om att den som utsatts inte längre utsätts. Fråga om den som utsatts känner sig trygg om det finns någon/några vuxna den är trygg med.

Säkerställ att de behov av åtgärder som gjorts har tillgodosetts.

Gör även uppföljning med vårdnadshavare.

Utvärdering:

Den som är ansvarig för utvärderingen dokumenterar datum och vad som framkommer.

Utgå från punkterna vid uppföljning.

Säkerställ att beslutade åtgärder fullföljts och lett till att den som är utsatt nu känner trygghet.

Gör utvärderingen med vårdnadshavare.

Avsluta insatta åtgärder.

Att utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling från vuxen mot elev.

Rektor informeras

Rektor samlar in information, dokumenterar med datum och underskrift.

Rektor samtalar med de inblandade

Rektor kontaktar berörda vårdnadshavare

Tillbudsrapport skrivs och information ges till huvudmannen.

Åtgärdsplan upprättas

Uppföljningssamtal äger rum både med elev/elever och aktuell personal.

Att utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling från elev till vuxen.

Rektor informeras

Rektor samtal in information, dokumenterar med datum och underskrift.

Rektor samtalar med de inblandade.

Rektor kontaktar berörda vårdnadshavare.

Tillbudsrapport skrivs och lämnas till huvudmannen

Åtgärdsplan upprättas

Uppföljningssamtal äger rum både med elev och aktuell personal.

Att utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling från vuxen till vuxen.

Beroende på vilka som är berörda kontaktas följande.

Arbetstagar-arbetstagare kontaktas rektor

Chef-anställd kontaktar skolans skyddsombud eller verksamhetschef

Anställd-chef kontaktas skyddsombud för rektorer samt verksamhetschef.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering i skolan innebär att en elev missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder samt bakgrund. Det betraktas även som diskriminering om eleven blir särbehandlad och det har samband med en anhörigs sexuella läggning, funktionsnedsättning med mera. Lagskyddet omfattar också diskriminering som har samband med felaktigt förmodad etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och så vidare.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Det kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just det programmet. Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering. Skolans regler och rutiner kan verka vara neutrala, men i praktiken kanske de missgynnar en elev på ett sätt som har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder. Om till exempel skolans ordningsregler förbjuder eleverna att bära huvudbonad kan skolan indirekt diskriminera elever som bär religiösa attribut som huvudduk, kippa och tur-ban. Eller om alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer, subtila beteenden)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier och meddelanden på olika webcommunities).

En elev kan bli utsatt för trakasserier och kränkande behandling av såväl personal som av andra elever.

Elever som upplever sig vara trakasserade eller på annat sätt kränkta av personal är särskilt utsatta eftersom de befinner sig i beroendeställning. Kränkningar som begås av personal mås-te därför betraktas som mycket allvarliga. Både diskrimineringslagen och skollagen innehåller ett absolut förbud för skolans anställda att utsätta elever för trakasserier och kränkande be-handling.

Trakasserier kan vara uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder
- bakgrund

Det är trakasserier även när en elev kränks och det har samband med en anhörigs könsidentitet eller könsuttryck, ålder med mera.

Det betraktas också som trakasserier när kränkningarna sker som har samband med felaktigt förmodad etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning, och så vidare.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell art. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om ovälkomna beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade och upplevs som kränkande. Det kan också handla om sexuell jargong.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkande behandling kan utföras av såväl elever som personal.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare/förälder har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det

förekommer trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev medverkar som till exempel vittne i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Övrig information

Vad kan man göra hemma?

- Var observant på ditt barn. Prata med och lyssna på barnet om hur det har det med kamraterna.
- Kontakta berörd personal, lärare, kurator, skolsköterska eller rektor om du misstänker att något inte är som det ska vara.
- Det är av avgörande betydelse att hemmet och skolan har en öppen dialog och känner stöd i varandra.

Vem kontaktar jag vid kränkande behandling?

Om du vill anmäla ett ärende ska du som elev eller vårdnadshavare exempelvis vända dig till din klassföreståndare, skolsköterska, skolkurator eller rektor som lämnar vidare ärendet till trygghetsteamet.

Om ditt barn blir kränkt av vuxen på skolan

Kontakta i första hand berörd personal eller vid allvarligare kränkning rektor.

Anmälningsplikt

Skolan har anmälningsplikt vid misstanke om att ett barn far illa, enligt Socialtjänstlagen SoL 14 kap §1. Läraren kontaktar kurator eller rektor vid osäkerhet. Rektor ansvarar för bedömning samt för att eventuell anmälan görs.

Revidering

Planen mot kränkande behandling och trakasserier följs upp vid trygghetsteamets möten. I juni varje år utvärderas planen och arbetet som skolan gör. Dessutom utgörs utvärderingen av elevernas trivselenkäter. I utvärderingen engageras även elevhälsoteam, pedagoger samt vårdnadshavare. Revideringen kommer att ske utifrån de utvärderingarna som gjorts under året. Ansvariga för dessa är arbetslagen i samband med kvalitetsrapporten samt rektor.

Viktiga telefonnummer

Barn och elevombudet: Tel. 08-586 080 00

Diskrimineringsombudsmannen (DO): Tel. 08-120 20 820

BRIS: 116 111

SKARA

